

MONOGRAFIA
POKONFERENCYJNA

SCIENCE, RESEARCH, DEVELOPMENT

Berlin
30.01.2018

U.D.C. 72+7+7.072+61+082

B.B.C. 94

Z 40

Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.

(1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii.

(30.01.2018) - Warszawa, 2018. - 128 str.

ISBN: 978-83-66030-01-5

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

Wszystkie artykuły naukowe są recenzowane przez dwóch członków Komitetu Naukowego.

Wszelkie prawa, w tym do rozpowszechniania i powielania materiałów opublikowanych w formie elektronicznej w monografii należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do monografii.

Nakład: 80 egz.

«Diamond trading tour» ©   Warszawa 2018

ISBN: 978-83-66030-01-5

Redaktor naukowy:

W. Okulicz-Kozaryn, dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland.

KOMITET NAUKOWY:

W. Okulicz-Kozaryn (Przewodniczący), dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland;

С. Беленцов, д.п.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;

Z. Čekerevac, Dr., full professor, «Union - Nikola Tesla» University Belgrade, Serbia;

Р. Латыпов, д.т.н., профессор, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), Россия;

И. Лемешевский, д.э.н., профессор, Белорусский государственный университет, Беларусь;

Е. Чекунова, д.п.н., профессор, Южно-Российский институт-филиал Российской академии народного хозяйства и государственной службы, Россия.

KOMITET ORGANIZACYJNY:

A. Murza (Przewodniczący), MBA, Ukraina;

A. Горохов, к.т.н., доцент, Юго-Западный государственный университет, Россия;

A. Kasprzyk, Dr, PWSZ im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska;

A. Malovychko, dr, EU Business University, Berlin – London – Paris - Poznań, EU;

S. Seregina, independent trainer and consultant, Netherlands;

M. Stych, dr, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska;

A. Tsimayeu, PhD, associate Professor, Belarusian State Agricultural Academy, Belarus.

Recenzenci:

L. Nechaeva, PhD, Instytut PNPU im. K.D. Ushinskogo, Ukraina;

M. Ордынская, профессор, Южный федеральный университет, Россия.

WSPÓŁORGANIZATORZY:

The East European Scientific Group (Azerbaijan, Belarus, Poland, Serbia, Ukraine),
Virtual Training Centre «Pedagog of the 21st Century»,
Global Management Journal.

МЕТОДИКА РЕАЛІЗАЦІЇ МОДЕЛІ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ	
Ненько Ю. П.	7
ХАРАКТЕРИСТИКА КОМПЕНСАЦІЙНИХ РЕАКЦІЙ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ НА ПАСИВНИЙ АНТИОРТОСТАЗ	
Юхименко Л.	11
СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ХИМИЧЕСКОГО СОСТАВА ДЛИНЕЙШЕЙ МЫШЦЫ СПИНЫ ТЕЛЯТ ВЫРАЩЕННЫХ ПО СИСТЕМЕ МЯСНОГО СКОТОВОДСТВА «КОРОВА-ТЕЛЕНОК»	
Голубенко Т.Л.	16
МЕХАНІЗМИ ВСМОКТУВАННЯ ТА МЕТАБОЛІЗМУ НЕОРГАНІЧНИХ І ОРГАНІЧНИХ ФОРМ СЕЛЕНУ В ОРГАНІЗМІ ПТИЦІ	
Соболев О. І., Пацеля О. А.	19
ВМІСТ МІНЕРАЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ У ПЕЧІНЦІ ПЕРЕПЕЛІВ ЗА ДІЇ КОРМОВИХ ДОБАВОК НА ОСНОВІ ПІДМОРУ БДЖІЛ	
Разанова О.П.	24
STEREOTYPU DOTYCZĄCE PŁCI W UKRAIŃSKICH REALIACH MASOWEGO PRZEKAZU (CZĘŚĆ 1)	
Furmankevych N. M.	27
ЦИРКОВОЕ ИСКУССТВО КАК КУЛЬТУРНЫЙ МАРКЕР СОВРЕМЕННОЙ УКРАИНЫ	
Романенкова Ю.В.	30
ЮВЕЛІРНА СПРАВА ТА КОВАЛЬСТВО НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	
Варивончик А. В.	33
СИМВОЛИЗМ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ОБРАЗОВ В ГОБЕЛЕНАХ АЛИБАЯ БАПАНОВА «ЗНАМЕНОСЕЦ» И «КАРА КАНГЮИ»	
Досжанов Б. Т., Муканов М. Ф.	41
ТВОРЧА ПОСТАТЬ ДМИТРА ГНАТЮКА (СУТНІСТЬ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ)	
Бондарчук В. О.	48
ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В АРКТИЧНОМУ І АНТАРКТИЧНОМУ РЕГІОНАХ	
Олександр С. Ч.	51
ФИЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВИТЕЛЬНАЯ РАБОТА В ПЕНЗЕНСКОЙ ОБЛАСТИ В НАЧАЛЕ 1950-Х ГГ.	
Нурдыгин Е.А.	61

ВМІСТ МІНЕРАЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ У ПЕЧІНЦІ ПЕРЕПЕЛІВ ЗА ДІЇ КОРМОВИХ ДОБАВОК НА ОСНОВІ ПІДМОРУ БДЖІЛ

Разанова О.П.

кандидат с.-г. наук Вінницький національний аграрний університет

Ключові слова: перепели, підмор бджіл, апімор, апімін, апівіт, печінка, мінеральні елементи, хімічний склад

Key words: quail, submersible bees, apimor, apimin, apivite, liver, mineral elements, chemical composition

Застосування біологічно активних нешкідливих природних кормових добавок у перепелівництві спрямоване на максимальне використання генетичного потенціалу птиці, що дає можливість виробляти високопоживні і дієтичні продукти харчування – яйці і м'ясо перепелів [1].

Печінка відіграє провідну роль в обміні білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, гормонів та інших речовин. У печінці депонується залізо, мідь, цинк. Вона бере також участь в обміні марганцю, молібдену, кобальту та інших мікроелементів. Тому печінка одна з перших реагує на кормові чинники та біохімічні зміни в організмі [5].

Останнім часом розробка рецептури кормів з включенням нового класу біологічно активних речовин стає досить актуальною [2]. Серед нетрадиційних кормових добавок певну зацікавленість у науковців і практиків викликають відходи бджільництва. Підмор бджіл є джерелом біологічно активних речовин і містить у своєму складі білки, ліпіди, мінеральні речовини, вітаміни, флавоноїди, меланіни,

гепарин [4]. У підморі бджіл містяться харчові волокна, які покращують функцію печінки [3].

Метою досліджень було дослідити хімічний та мінеральний склад печінки перепелів за використання біологічно активних добавок на основі підмору бджіл.

Матеріал і методика досліджень. Дослідження проводили на перепелах породи фараон в умовах навчально-дослідної ферми Вінницького національного аграрного університету. Для цього було відібрано 4 дослідних групи птиці, по 100 голів у кожній, за принципом аналогів. Птиця вирощувалась до 56-денного віку. Годівлю перепелів проводили повнораціонним комбікормом. До комбікорму птиці 2-ї дослідної групи додавали 3% апімору, 3-ї – золу із 3% підмору бджіл, 4-ї – водну витяжку із 3% підмору бджіл від маси комбікорму. Утримання та догляд за піддослідною птицею були однаковими і відповідали встановленим зоогігієнічним нормам.

Результати досліджень. Аналізуючи результати досліджень, слід відмі-

Таблиця 1

Хімічний склад печінки перепелів, %

Показник	Група			
	1-контрольна	2-дослідна	3-дослідна	4-дослідна
Суха речовина	88,58±1,19	90,18±1,87	89,13±1,30	90,05±0,46
Протеїн	59,65±1,12	61,98±0,12	59,77±0,25	60,49±0,28
Жир	20,01±0,13	19,20±0,19**	19,66±1,12	20,85±0,24*
Зола	4,75±0,02	4,87±0,13	5,15±0,14*	4,94±0,03***
БЕР	4,17±0,18	4,13±0,21	4,55±0,01*	3,77±0,06

тити збільшення кількості сухої речовини у печінці перепелів дослідних груп за введення до складу раціону кормових добавок на основі бджолиного підмору (табл. 1).

Так, за введення апімору кількість сухої речовини збільшилась на 1,6%, апіміну – на 0,55%, апівіту – на 1,47%. Позитивно впливали досліджувані кормові добавки і на вміст протеїну у печінці. Так, у 2-й групі протеїну у даному органі було більше на 2,33%, 3-й – на 0,12%, 4-й – на 0,84%. Введення до складу раціону перепелів апімору зменшувало вміст жиру на 0,81%, апіміну – на 0,35% ($p < 0,01$). У 4-й групі за дії апівіту даний показник на 0,84 % ($p < 0,05$) перевершував аналогів контрольної групи.

Прослідковується тенденція до збільшення вмісту золи у печінці перепелів дослідних груп за введення досліджуваних кормових добавок на 0,19-0,40%. Вірогідно зменшився вміст БЕР у 4-й групі на 0,4%, а у 3-й, навпаки, збільшився на 0,38% порівняно з контрольною групою.

Вміст мінеральних елементів в організмі птиці залежить від інтенсивності обмінних процесів. Використання цих речовин організмом визнача-

ється величиною депонування. Мобілізація мінеральних речовин із депо залежить від кількості надходження з кормом, рівня засвоєння та розподілом в організмі.

Печінка перепелів у піддослідних групах містила майже однакову кількість Кальцію, за винятком 2-ї дослідної групи, які споживали апімор. У цій групі Кальцію було більше на 5,4% ($p < 0,01$) порівняно з контролем (табл. 2).

Печінка перепелів, які споживали у складі раціону біологічно активні добавки на основі бджолиного підмору, мала більший вміст Фосфору. Так, у 2-й групі цього елемента збільшилось на 14,7% ($p < 0,001$), 3-й – на 16,5 ($p < 0,001$) і 4-й – на 2,8%.

Аналогічну закономірність спостерігали і відносно Феруму. У печінці перепелів 2-ї, 3-ї і 4-ї дослідних груп вміст Феруму був вищим на 14,5% ($p < 0,001$), 13,1 ($p < 0,001$) і 11,8% ($p < 0,01$) порівняно з аналогічним показником у контролі.

За дії апімору у печінці накопичувалося більше Купруму на 4,2% ($p < 0,05$), апіміну – на 3,2% ($p < 0,05$) і апівіту – на 3,9% ($p < 0,01$). Не виявлено вірогідного підтвердження збільшення вмісту Цинку у дослідних групах.

Таблиця 2

Вміст мінеральних елементів у печінці, мг/кг (в абсолютно сухій речовині)

Показник	Група			
	1-контрольна	2- дослідна	3-дослідна	4-дослідна
Кальцій	167,2±2,34	176,4±1,22**	167,3±1,20	168,5±1,57
Фосфор	109,5±1,41	125,2±2,94***	127,4±2,45***	112,7±1,72
Ферум	543,1±10,11	621,8±12,14***	614,4±10,83***	607,5±12,46**
Купрум	8,96±0,091	9,34±0,1*	9,25±0,011*	9,31±0,018**
Цинк	103,0±8,42	118,2±2,56	108,5±1,97	107,8±1,64
Манган	54,0±0,68	53,1±0,11	54,2±0,12	49,9±0,29***

Накопичення Магнуму за дії досліджуваних кормових добавок у дослідних групах зменшилось на 1,7-7,6%.

Таким чином, результати досліджень свідчать, що використання у годівлі перепелів нових біологічно активних кормових добавок на основі підмору бджіл: апімору, апіміну, апівіту позитивно впливає на хімічний і мінеральний склад печінки.

Список використаної літератури

1. Актуальні проблеми годівлі сільськогосподарських тварин / Г.О. Богданов,

Д.О. Мельничук, І.І. Ібатулін та ін. // Наук. вісник нац. агр. ун-ту. К., 2004. Вип. 74. С. 11-24.

2. Гевлич О.А. Продукты пчеловодства в животноводстве / О.А. Гевлич // Пчеловодство, 2009. № 5. С. 53-54.
3. Энциклопедия пчеловодства / А. И. Рут, Э. Р. Рут, Х. Х. Рут [та інш.]: пер. с англ. М.: Худож. литература, 1993. 368 с.
4. Смирнова В.В. Живительная сила пчелиного помора / В.В. Смирнова // Пчеловодство. 2007. № 6. С.54–57.
5. Фізіологія тварин / А. Й. Мазуркевич, В. І. Карповський, М. Д. Камбур [та ін]. Вінниця : Нова книга, 2012. 424 с.